

Yhteistyöesitys Kokkolan kaupungille

Yliopistokeskus Chydenius esittää Kokkolan kaupungille yhteistyötä alueen koulutusta ja osaamista tukevien professuurien hyödynsaajana vuonna 2025 käynnistyvälle kaudelle, joka jatkuu nykyisen yliopistokeskussopimuksen voimassaolon ajan, vuoden 2029 loppuun saakka.

Yliopistokeskus Chydeniuksessa toimivien Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen professorien johtamien koulutus-, tutkimus- ja kehittämiskokonaisuuksien tavoitteena on kouluttaa alueelle ja alueen organisaatioihin osajia, lisätä alueen osaamispääomaa ja kilpailukykyä sekä alueen kokonaisvaltaista veto- ja pitovoimaa.

Yliopistokeskus Chydenius strategiansa mukaisesti sitoutuu osallistumaan erittäin aktiivisesti alueen suunnitelmalliseen kehittämistyöhön yhteistyössä sopijaosapuolten kanssa. Professuurien merkittävänä tehtävänä tässä on kehittää ja uudistaa koulutusta ja yhteistyömuotoja alueen toimijoiden ja elinkeinoelämän kanssa, alueen elinvoiman, osaamisen, kehittymisen ja tätä kautta koko alueen elinkeinoelämän ja kilpailukykyyn vahvistamiseksi. Oppiaineiden professorit rakentavat koulutusta tukevaa tutkimustyötä ja TKI-toimintaa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa, alueen tarpeet huomioiden. Taustayliopistot sitoutuvat yliopistokeskuksen strategian mukaisesti jatkamaan ja kehittämään kunkin kyseisen alan yliopistotasosta opetusta ja tutkimusta Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksessa yhteistyösopimukseen perustuen.

Toiminta-alueen kehitystä ja menestystä tuetaan ja edistetään tieteenalakohtaisesti tukemalla osaamista, koulutusta ja koulutusväyliä sekä tutkimusta sovitulla, ja alla esitetyillä aloilla. Kuuntelemme myös tarpeita mahdollisten (rakenne)muutosten synnyttämille uusille avaustarpeille.

Kasvatustieteen koulutus ja tutkimustoiminta

Kasvatustieteen professuurin keskeinen tavoite on uuden opettajuuden ja tulevaisuuden oppimismallien edistäminen muuttuvissa oppimisympäristöissä ja digitalisoituvissa koulutusmaailmassa. Professuurin työkenttä nivoutuu tiiviiseen yhteistyöhön alueen yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen sekä korkeakoulutuksen toimijoiden kanssa, ja täten professuuri nostaa toiminnallaan alueen profiilia korkeammalle tasolle muodostaen alueesta alalle alati houkuttavamman ja vetovoimaisen ympäristön. Professuurin yhtenä tavoitteena on kehittää alueelle kansallista ja kansainvälistä toimintaa, joka toimii monitieteisenä alueellisena tutkimuksen, yritys-elämän ja opetuksen solmukohtana. Professuurin kautta myös rakennetaan ja jo toteutetaan, yksikköön useita kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita, jotka tuottavat alueelle sekä taloudellista hyötyä että tutkimuksellista tietoa – sekä yhteistyömahdollisuuksia alueen toimijoille.

Kasvatustieteiden yksikkö on kasvanut viimeisten vuosien aikana vahvasti ja moninkertaistanut opiskelijoidensa määrän. Yksikkö toteuttaa nykyisellään kaiken koulutuksensa monimuotoisesti huomioiden koulutuksen muuttuneen toimintakentän. Yksikkö tuottaa vuodessa merkittävän

määränluokanopettajia (45 kpl), erityisopettajia (60 kpl) ja varhaiskasvatuksen opettajia (75 kpl). Yksikössä toimii myös tohtorikoulutusohjelma, josta valmistuu noin kaksi kasvatustieteen tohtoria vuodessa. Tämän lisäksi yksikkö toteuttaa noin kymmenen valtion tukemaa opettajien täydennyskoulutushanketta, joihin osallistuu vuositasolla lähes 1000 opettajaa, vahvistaen opettajien osaamispohjaa alueella ja kansallisesti. Tulevien vuosien tavoite on edelleen vahvistaa ja laajentaa tutkimusperustaisia monimuotoisia koulutuksia sekä koulutusohjelmia Kokkolassa.

Tietotekniikan koulutus ja tutkimustoiminta

Tietotekniikan professuurin alueellisena tehtävänä on kouluttaa alueen yritysten ja organisaatioiden tarpeisiin huippuosaajia sekä tukea yritysten kasvua ja kehitystä luomalla uusia sovellusalueita tutkimushankkeiden kautta. Tutkimushankkeiden alueellisena tavoitteena on uudenlaisten toimintakonseptien ja liiketoimintaratkaisujen kehittäminen yhteistyössä alueen eri toimialojen yritysten kanssa.

Tietotekniikan maisterikoulutusta pyritään laajentamaan diplomi-insinöörikoulutukseen. DI- ja maisterikoulutus tukevat hyvin toisiaan ja laajentavat alueen yritysten henkilökunnan mahdollisuuksia kouluttautumiseen huippuosaajiksi. DI-koulutus mahdollistaa koulutuksen nivomisen maisterikoulutusta lähemmin osaksi alueen yritysten toimintaa, mikä helpottaa työn ohessa opiskelua. Koulutustoiminnan suunnittelu ja toiminnan mahdollisuuksien kartoitus toteutetaan vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on toteuttaa ensimmäinen sisäänotto vuoden 2025 syksyllä.

Tietotekniikan tutkimus- ja koulutustoimintaa vahvistettiin vuoden 2023 aikana uuden apulaisprofessuurin palkkaamisella. Apulaisprofessori on yhteinen Jyväskylän yliopiston Informaatioteknologian tiedekunnan kanssa. Tiedekunnassa apulaisprofessori sijoittuu tekniikan toimialueeseen, mikä tukee hyvin DI-koulutuksen suunnittelua ja käynnistämistä. Yhteisprofessori mahdollistaa aikaisempaa paremmin tiedekunnan osaamisen tuomisen alueen kehittämiseen.

Tietotekniikan professuurin yhteyteen on muodostunut erityisesti IoT:hen (esineiden internetiin) ja tekoälyn soveltamiseen fokusoitunut osaamisverkosto. IoT keskittyy ratkaisuihin, joissa laitteisiin ja systeemeihin liitetään älykkyyttä ja kommunikaatiomahdollisuuksia. Tällaisilla ominaisuuksilla varustetut laitteet ja systeemit kykenevät itsenäiseen toimintaan ja mahdollistavat itsenäisten ja käyttäjätystävällisten sovellusten kehittämisen lähes kaikille toimialoille. IoT:n ja tekoälyn liittyvät teknologiat avaavat ovia uusille liiketoimintamahdollisuuksille alueen ICT-alan yrityksille, joista osa jo toimii vahvasti IoT-ratkaisuihin nojaten.

Viime vuosien aikana yliopistokeskuksen toiminnan painopiste on siirtynyt tukemaan alueen teollisuus- ja kaivosalan, ympäristöalan, rakennusalan ja älykaupunkiin liittyvää toimintaa. Toiminnan tavoitteena on edistää näiden toimialojen kehittymistä sekä luoda uusia liiketoimintaedellytyksiä ICT-alalle. Toimintaa tukee liittyminen Rural Industries DIHiin ja Robocoast EDIHiin, jotka laajentavat palvelutarjontaa alueen yrityksille ja parantavat edellytyksiä osallistua kansallisiin ja kansainvälisiin kehityshankkeisiin.

Sosiaalityön koulutus- ja tutkimustoiminta

Jyväskylän yliopiston alainen sosiaalityön tieteenala kouluttaa yliopistokeskuksessa yhteiskuntatieteiden maistereita, jotka saavuttavat sosiaalityöntekijän kelpoisuuden ja voivat sen jälkeen toimia hyvinvointialueiden, palveluyritysten ja kansalaisjärjestöjen tehtävissä alueella.

Yliopistokeskus tarjoaa ainoana Suomessa sosiaalityön maisteriopintoja työn ohessa opiskeltavina aikuisopintoina, ja on vuosittain yksi valtakunnallisesti suosituimmista sosiaalityön maisteriopintojen hakukohteista. Koulutus vastaa alueen huutavaan sosiaalityön ammattilaisten tarpeeseen. Sosiaalityön koulutus Kokkolassa käynnistyi vuonna 2002 alueen kuntien toivomuksesta ja alueen sitoutuminen koulutuksen ylläpitoon ja professuuriin on edelleen keskeinen voimavara. Tällä hetkellä kolme pohjalaista hyvinvointialuetta (Soite, Pohde ja Pohjanmaa) ja Kokkolan kaupunki rahoittavat yhdessä sosiaalityön koulutusta ja TKIO-toimintaa Kokkolassa. Vuonna 2023 sosiaalityön maisteriopintojen sisäänotto voitiin nostaa 40:een. Koulutuksessa sovelletaan ns. sulautuvan oppimisen mallia, johon kuuluu etä- ja lähiopintoja. Opintojen läpäisevyys ja sijoittuminen koulutusta vastaaviin tehtäviin ovat erinomaisia. Soite ja Kokkola ovat vahvasti mukana ja hyödynsaajina sekä sosiaalityön koulutuksessa että tutkimustoiminnassa. Kymmenet sosiaalityön opiskelijat matkustavat viikonloppuisin Kokkolaan sosiaalityön opintojen lähijaksoille eri puolelta Suomea.

Sosiaalityön oppiaineessa on mahdollista suorittaa professorin johdolla myös tohtorin tutkinto yhteistyössä pääkampuksen kanssa. Vuosittain valmistuu keskimäärin yksi sosiaalityön tohtori, ja tällä hetkellä yliopistokeskuksella on 16 sosiaalityön tohtoriopiskelijaa, joista kuusi on kansainvälisiä. Sosiaalityön professuuri on edellytys alueella toimivien sosiaalialan ammattilaisten mahdollisuudelle tieteellisiin jatko-opintoihin ja integroitumiselle kansalliseen ja kansainväliseen tiedeyhteisöön. Mahdollisuus tutkimukselliseen yhteistyöhön ja jatko-opintoihin yliopistokeskuksen käytäntötutkimuksen kanssa on noussut vahvaksi vetovoimatekijäksi alueen sosiaalipalvelujen työntekijöille.

Vuosina 2020-2024 yliopistokeskus koordinoi kansainvälistä Euroopan komission rahoittamaa (H2020) MCSA-ETN-ASTRA-tohtorikoulutus- ja tutkimusohjelmaa, jota toteutetaan yhdessä kahdeksan eurooppalaisen yliopiston tai tutkimuslaitoksen kesken. ASTRA-tutkimuksessa paneudutaan kestäväen siirtymän mallien soveltamiseen sosiaalityössä.

Professuurin johdolla kehitetty vilkas kansallinen ja kansainvälinen tutkimustoiminta nojaa erityiseen käytäntötutkimuksen malliin. Useimmat tutkimukset toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueiden, kuntien, sosiaalialan osaamiskeskusten tai järjestöjen kanssa. Sosiaalityön tutkimus- ja kehittämistoiminta muodostaa myös keskeisen ja välttämättömän tieteellisen perustan alueen hyvinvointialan TKIO-rakenteille. Tutkimus vahvistaa tieteellisen tietoon perustuvia käytäntöjä alueen hyvinvointipalveluissa. Vuodesta 2020 sosiaali- ja terveysministeriö jakaa vuosittain valtion tutkimusrahoitusta (VTR) yliopistolliseen sosiaalityön ja sosiaalipalveluiden tutkimukseen, ja yliopistokeskus on menestynyt tässä rahoitushaussa erinomaisesti. Tällä hetkellä yliopistokeskus on mukana kolmessa VTR-rahoitteisessa tutkimuksessa ja on äskettäin koordinoinut kahta tutkimushanketta.

Sosiaalityön yksiköllä on kansainvälisesti keskeinen merkitys ns. ekososiaalisen näkökulman eli ympäristökysymyksiä ja sosiaalityötä yhdistävän tutkimusalueen rakentamisessa. Tämän ohella tutkimuksen kohdealueita ovat aikuissosiaalityön menetelmien vaikutukset, maahanmuuttaneiden palvelut, lastensuojelun avohuollon palvelut, rakenteellinen sosiaalityö ja monitoimijainen asiantuntijuus. Lisäksi tutkimusrahoitusta ja saatu menestyneesti maa- ja metsätalousministeriön koordinoimasta maaseutututkimuksen ohjelmasta. Nämä tutkimukset ovat kohdistuneet maaseudun hyvinvointipalveluihin, sosiaalisiin innovaatioihin, yhteisöllisiin osallistumismahdollisuuksiin ja järjestötoimintaan, ja parhaillaan tutkitaan maaseudun digisyrjäytymistä ja sen ratkaisukeinoja.

Soveltava kemian koulutus- ja tutkimustoiminta

Kemian korkea-asteen koulutusväylän vetovoimaisuutta on pystytty alueella lisäämään. Opetus on tuottanut useita väitöskirjoja ja alueen teollisuus on saanut maisteri- ja tohtoritasoisia työntekijöitä. Maisteriopinnot koostuvat kemian ja kemiantekniikan opintojaksoista, ja sitä kautta paremmin vastaavat alueen teollisuuden tarpeita. Vastaava profiili on myös tohtorikoulutuksessa ja opiskelijat valmistuvat Oulun yliopiston Teknillisen tiedekunnasta. Tulevien vuosien tärkein koulutuksellinen tavoite on kouluttaa osaavaa ja alueelle sitoutunutta henkilöstöä tiiviissä integraatiossa elinkeinoelämän kanssa. Eli alueellinen rahoitustarve fokusoituu erityisesti maisteriopintojen tukemiseen ja kehittämiseen.

Tutkimuksen fokusalueet ovat akkukemian tutkimus, epäorgaanisen kiertotalouden ratkaisut sekä katalyyttiset prosessit ja materiaalit. Soveltava kemia tarjoaa yhteistyökumppaneille mahdollisuuden tutkimusyhteistyöhön laajan kansallisen ja kansainvälisen asiantuntijaverkoston kanssa.

Liiketaloustieteen koulutustoiminta

Kokkolassa toteutettava liiketaloustieteen koulutusohjelma on valtakunnallisesti ja alueellisesti erittäin vetovoimainen ja alueellinen alan koulutusväylä toimii sujuvasti. Koulutusohjelman tähän mennessä toteutettujen kolmen hakukerran hakijamäärät ja sisäänottomäärät ovat olleet nousujohteiset. Hakijoita on ollut yhteensä n. 1157, joista opiskelijoiksi on valittu 109. Koulutusohjelma on tuottanut useita maistereita alueelle. Koulutusohjelman tarjoamat yliopistopinnot painottuvat liiketoiminnan strategiseen ja käytännön kehittämiseen sekä henkilöstöjohtamiseen, mutta mahdollistavat myös laajan valinnaisuuden muiden teemojen ja esimerkiksi ruotsinkielisen opintotarjonnan sisällyttämisen tutkintoon.

Tulevina vuosina liiketaloustieteen alalla (Vaasan yliopisto) tavoitellaan maisteriopintojen sisäänoton vakinaistamista, hakusyklin tiivistämistä sekä sisäänottomäärän nostamista. Alueellista vaikuttavuutta kasvatetaan vuoropuhelulla ja opiskelijoiden kohtauttamisella paikallisen elinkeinoelämän kanssa, jotta tutkimus- ja kehitystoiminnan tuloksena saatua tutkittua tietoa voidaan jalkauttaa alueen elinkeinoelämän käyttöön sekä voidaan toimia yhä vahvempänä vetovoimatekijänä työvoiman saamiseksi alueelle.

Esitys:

Esitämme, että Kokkolan kaupunki osallistuu vuosina 2025 käynnistyviin tieteenalakohtaisten professuurien alueellisen koulutus- ja tutkimustoiminnan edistämisiin ao. esityksen mukaisesti.

Kasvatustiede, (JY): Kokkolan kaupungin osuus 50.000€/v

Tietotekniikka, (JY): Kokkolan kaupungin osuus 25.000€/v

Soveltava kemia, maisteriopinnot (OY): Kokkolan kaupungin osuus 35.000€/v

Liiketaloustiede, maisteriopinnot (VY): Kokkolan kaupungin osuus 30.000€/v

Kokkolassa 13.6.2024

Marko Aittola

